

eten gras zoals het pijpestrootje tussen de heide weg en verorberen malse, jonge boompjes voordat die de kans krijgen te groeien. Ze knabbelen trouwens ook graag aan de heidestruiken zelf maar dat is juist goed. Het stimuleert de groei. Hei en schaap hebben samen dus een goede relatie. Een echte win-win situatie.

Een schaap kan een leeftijd van 15 tot 20 jaar halen, maar dit komt in de praktijk zelden voor: meestal worden ze veel eerder geslacht. Op hoge leeftijd verliest een schaap zijn tanden en kiezen waardoor het niet meer goed kan eten. Die gebruiken ze om gras en kruidachtigen af te snijden, met een beweging zoals een tondeuse. Het grazen gaat dus heel anders dan bij de

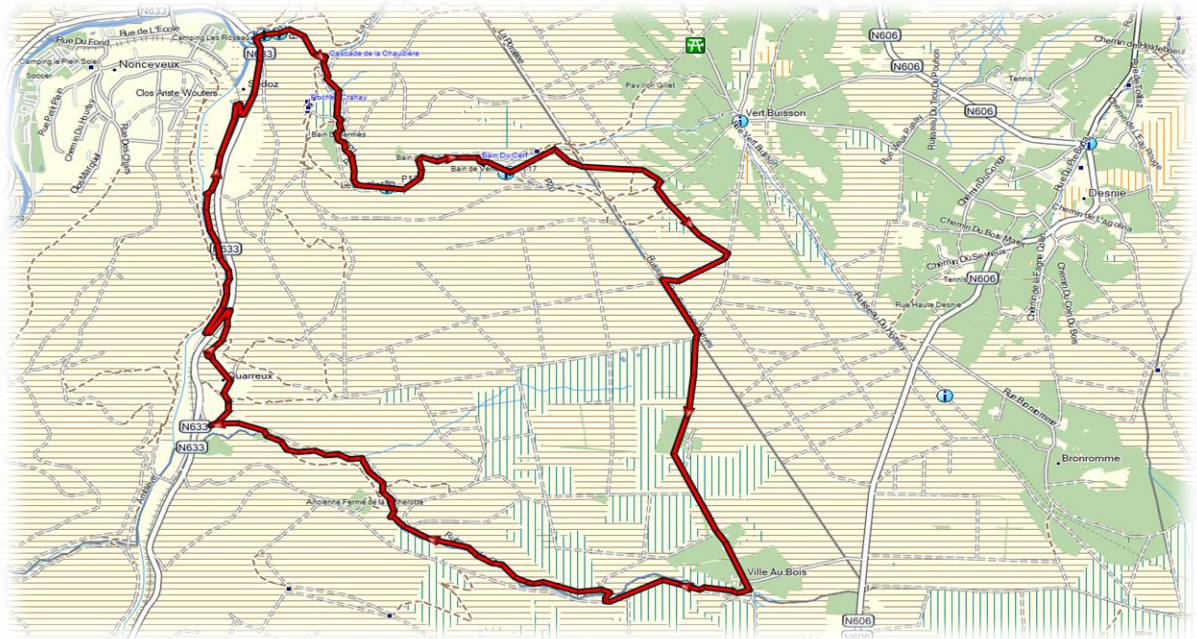
koe die het gras met zijn tong lostrekt. Een schaap eet daarom veel korter gras dan een koe, en een boer kan wel eerst koeien in een wei zetten en daarna schapen, maar nooit andersom.

Vrijdag 21 juli 2023

- Wandeling : Luswandeling langs de ontstuwige riviertjes Ninglinspo en Chefna
- Gebied : Aywaille
- Afstand : 14 km
- Stijgen : 400 m
- Dalen : 400 m
- Duur : 5 uur

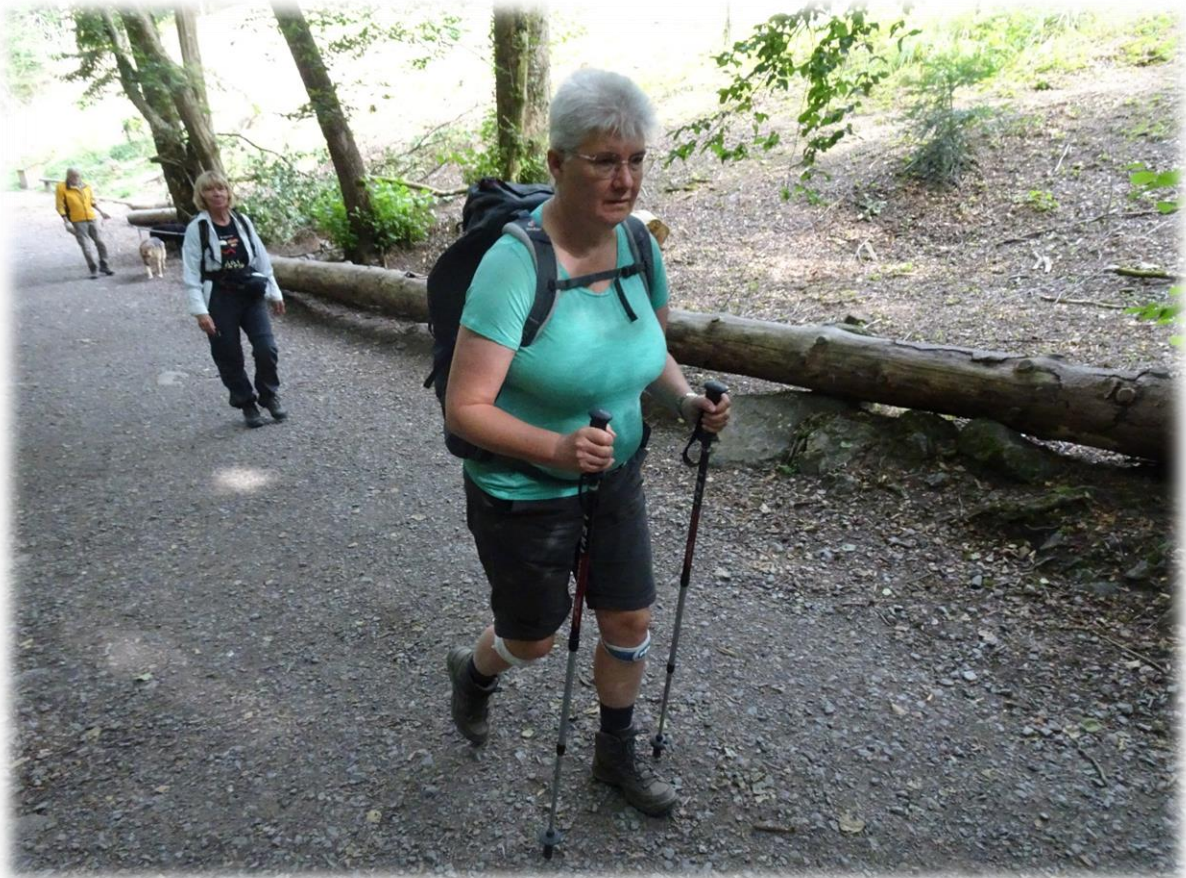

Vandaag doen we een van de mooiste wandelingen van de Belgische Ardennen. Het traject leidt wandelaars langsheen de Ninglinspo, een bergriivertje in de provincie Luik, doorheen

het prachtig groene heuvellandschap rond Aywaille. Een must voor iedereen die de Ardennen bezoekt.

Ninglin-wat...?! Jaja, de Ninglinspo. Ning (als in: dingue), Lin (als in: lapin) en Spo (als in... Nu ja, Spo, met de O van 'cadeau'). De Ninglinspo is het enige bergriviertje dat ons land rijk is, en is tegelijk de benaming van de wandeling die er langsheen loopt.

Het is zonder twijfel één van de mooiste wandelingen die je in de Belgische Ardennen kunt afleggen. Iedere zichzelf respecterende wandelaar moet minstens één keer langsheen de Ninglinspo hebben gewandeld.

De Ninglinspo is wel degelijk een bergrivier, ook al is het een kleintje. Dit wil zeggen dat er langsheen het parcours waterbekkens zijn, waar je even met de voeten het water in kan. De watervalletjes zijn uiterst charmant en banen hun weg doorheen de rotsen.

Deze wandeling is best wel uitdagend. Veel klimmen en dalen en soms is het even zoeken welke richting je nu precies uit moet. Maar verdwalen is praktisch onmogelijk.

Gelukkig heeft men de laatste jaren veel geïnvesteerd in trappen en leuning, allemaal zaken die het toch wat gemakkelijker maken voor de wandelaar. In het begin komen we heel

veel wandelaars tegen, vooral gezinnen met kinderen, maar na enige tijd zijn we veruit de enige wandelaars.

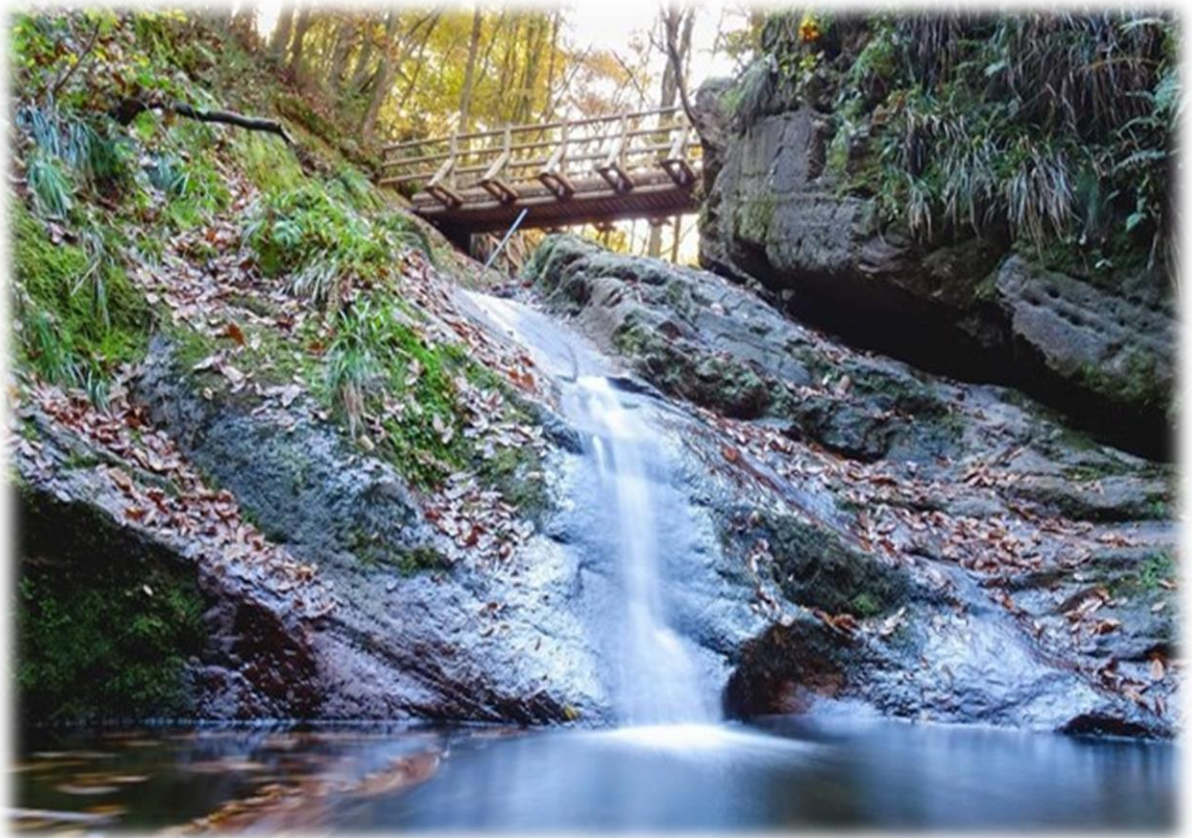

De merkwaardige naam 'Ninglinspo' is het gevolg van een schrijffout van Franse cartografen die een flink aantal plaatsnamen verdraaiden in het 'Ourthe-departement' welke in 1876 bij

ons gecreëerd werd. Zij verwisselden de naam van de stroom met de naam van het stuk grond daar waar de beek in de 'Amblève' stroomt.

Bovenstaande foto's zijn van een eerdere reis. Normaal zou de Ninglinspo er zo moeten uitzien, maar nu staat ze nagenoeg droog. De loop van de Ninglinspo daalt van 420 meter naar 170 meter, is 3 kilometer lang en heeft hierdoor een gemiddeld verval van 8%. Ze overbrugt een hoogteverschil van 250 meter.

In dit gebied zitten er verschillende roofvogels. De rode wouw en de buizerd zijn de meest voorkomende. De rode wouw is een soort havik. Een volwassen exemplaar is circa 62 centimeter groot, 750 tot 1000 gram zwaar en heeft een spanwijdte van ongeveer 160 cm. Het

uiterlijk lijkt op dat van de buizerd, maar de rode wouw is meer roodachtig en heeft een diep gevorkte staart. De rode wouw jaagt op kleine en middelgrote zoogdieren en vogels, grote insecten, maar kan ook prooien van andere roofvogels afpakken. Daarnaast is hij een aaseter. Hij heeft een voorkeur voor halfopen landschappen, waar hij in landbouwgebieden kan jagen en in kleine bossen kan broeden.

De buizerd is een middelgrote tot grote roofvogel en is eveneens een havikachtige. De vogel jaagt gebruikelijk in open land, maar nestelt in bosranden. Normaal gesproken bestaat de prooi van een buizerd voornamelijk uit kleine zoogdieren, amfibieën (zoals kikkers) en kleine vogels, maar hij is bij gelegenheid ook een aaseter. De roep van de buizerd klinkt als een

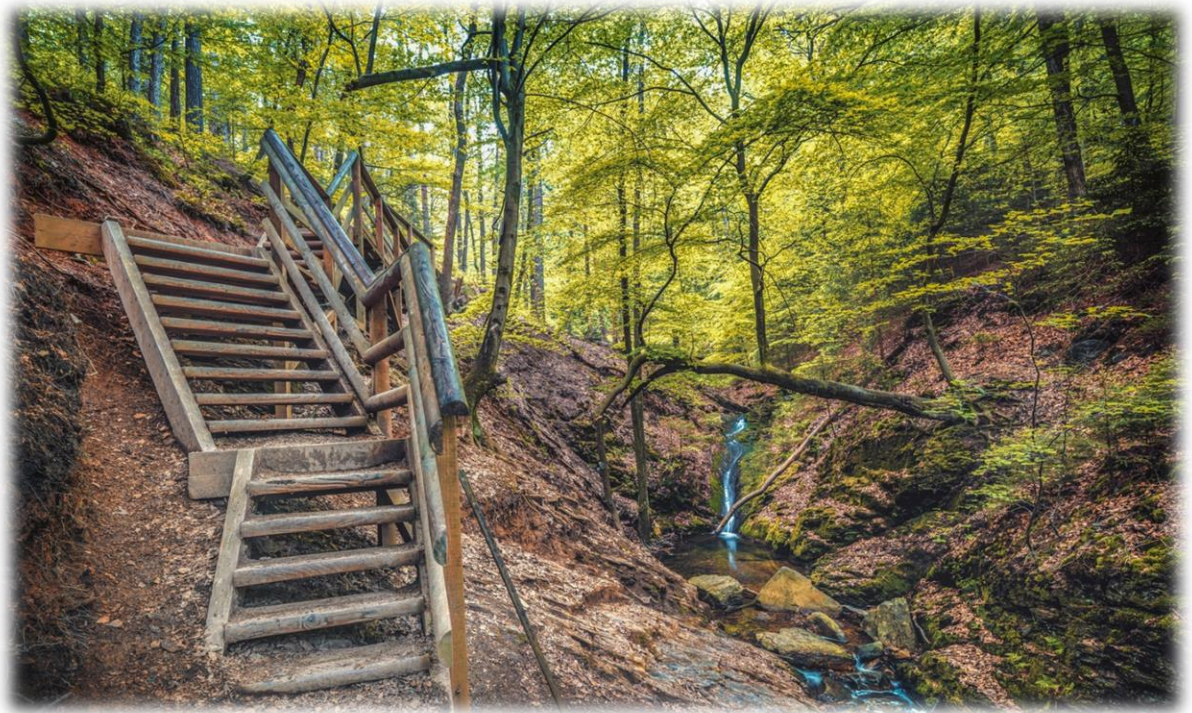
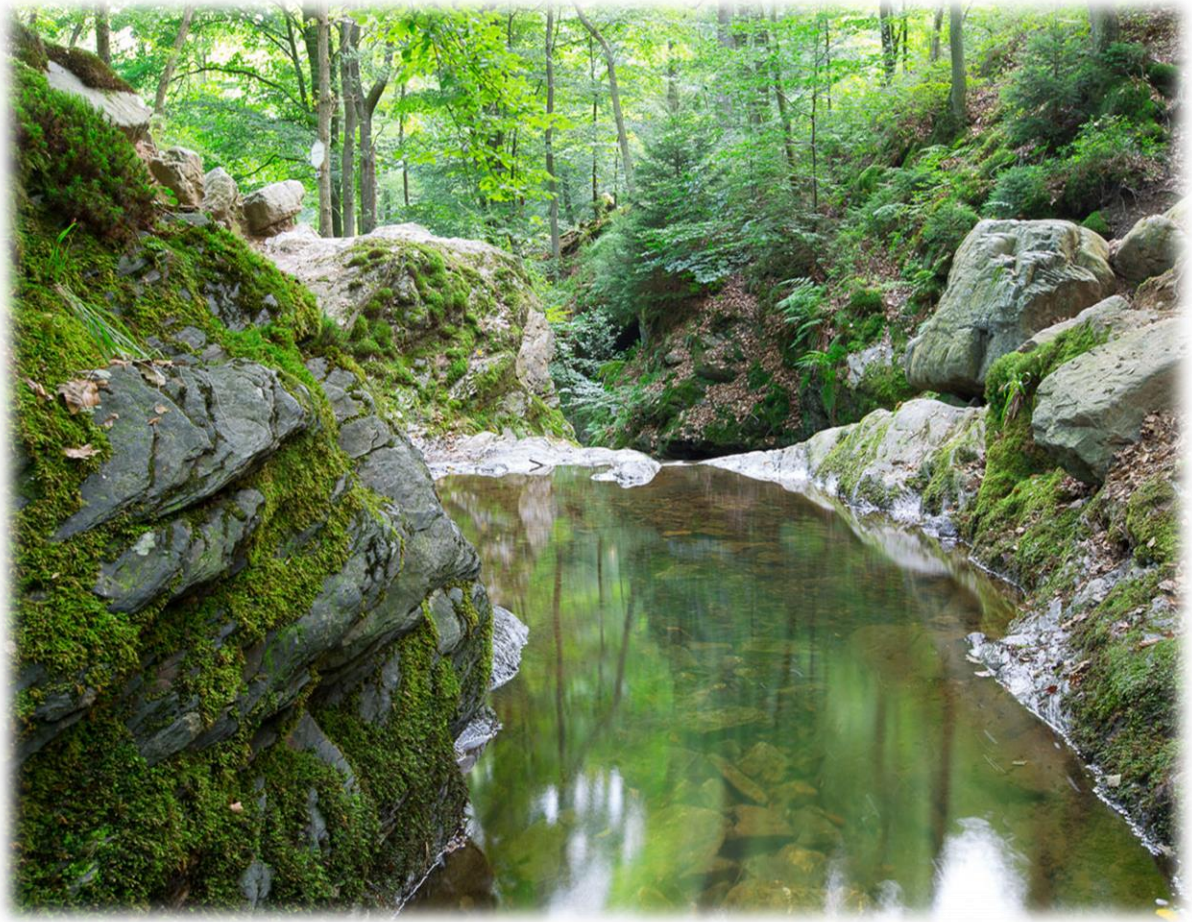
gerecht klagend gemiauw. Wanneer men een nest nadert, beginnen de buizerds opgewonden en miauwend boven de boomkruinen te vliegen. Door de typische vlucht is de vogel gemakkelijk te herkennen; enkele vleugelslagen, kort zweven en dan weer een paar slagen.

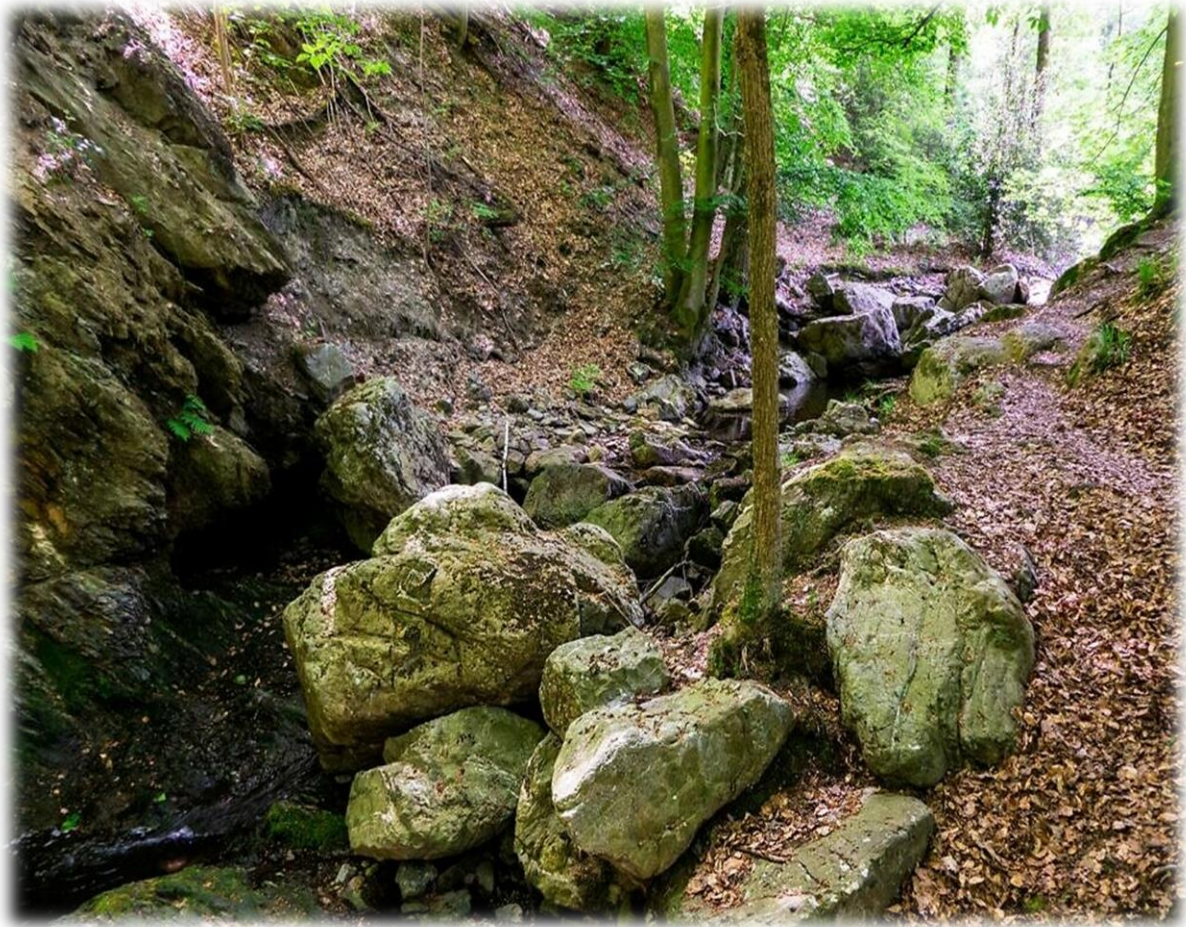

De buizerd is een uitgesproken langzame vlieger met zijn brede vleugels en de korte, brede staart. Vaak kan worden waargenomen dat een buizerd door een of meer kraaien, die in zekere zin zijn voedselconcurrenten zijn, wordt weggejaagd. De buizerd maakt ook graag gebruik van de thermiek. Op een mooie voorjaarsdag zijn vaak groepen buizerds te zien die

zweven in de opstijgende warme lucht in een thermiekbel. Vanaf de laatste decennia van de 20e eeuw is het buizerdbestand in de Benelux verveelvoudigd ten opzichte van de jaren zestig, toen de vogel door gebruik van pesticiden daar bijna verdwenen was.

Even voorbij de bron van de Ninglinspo steken we een hoogplateau over naar en ander, al even mooi, riviertje de Chefna.

De Chefna is een zijrivier van de Amblève. Vroeger heeft men in het rivierwater naar goud gezocht. Er is ooit goud gevonden, maar het was een kleine hoeveelheid. De opbrengst bedroeg 0,40 gram goud per ton gesteente.

Een merkwaardig huis, grotendeels vervaardigd uit leisteen. Leisteen is eigenlijk klei die onder hoge druk werd omgevormd. Het grootste gedeelte van de Ardennen bestaat uit dit gesteente. Leisteen wordt veel gebruikt als dakbedekking maar werd vroeger ook gebruikt als schrijfplankje, de schrijflei. Ook de onderplaten van professionele biljarttafels bestaat uit leisteen. In de oudheid droegen soldaten stukken leisteen, opgehangen aan een touw, onder hun kledij om zich te beschermen tegen pijlen en speren.

De staart van de hagedis is ongeveer even lang als zijn lichaam. De hagedis kan zijn staart loslaten wanneer hij wordt aangevallen. De staart groeit na verloop van tijd terug aan. Foto onder is een hagedis zonder staart.

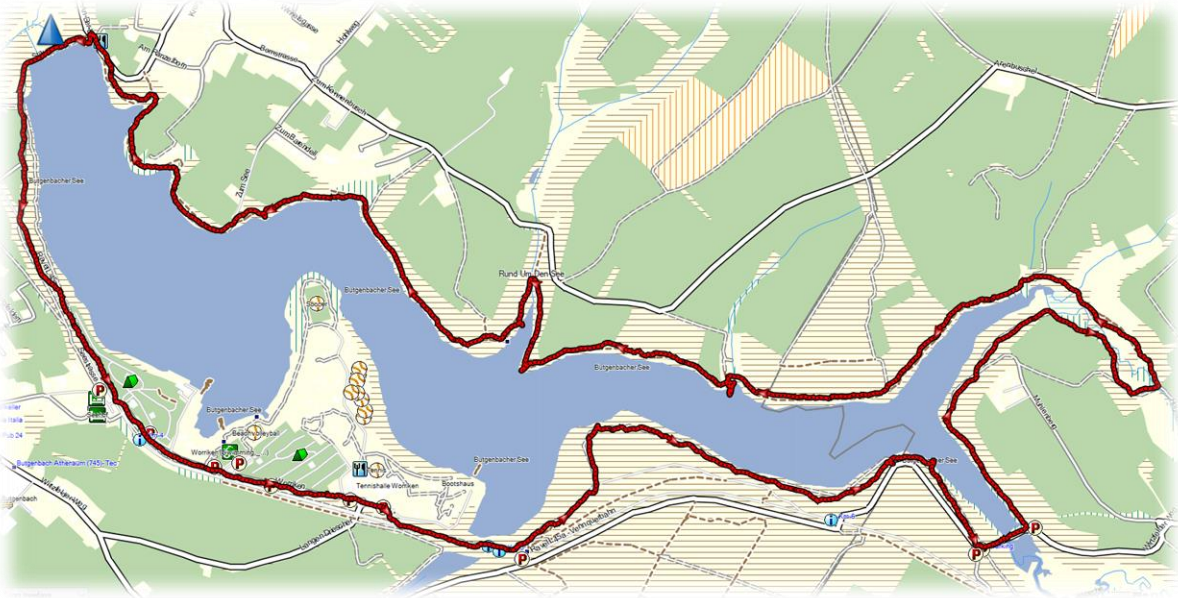
We keren terug naar de parking via de oevers van de Amblève. De rivier ontspringt in de plaats Honsfeld in de gemeente Büllingen (Luik), op 640 m boven de zeespiegel. De Amblève mondt uit in de Ourthe nabij Comblain-au-Pont. De vallei van de Amblève wordt gezien als een van de mooiste gebieden in de Hoge Ardennen. Volgens de legende zijn deze kwartsietstenen de resten van een molen die de duivel zou hebben gebouwd voor een

molenaar die zijn ziel aan de duivel had verkocht. De molenaar werd gered door zijn vrouw die verhinderde dat de molen zou draaien. De duivel barstte in woede uit, vernielde de molen en doodde de vrouw. Men zegt dat als je goed luistert, het gehuil van de arme man nog altijd te horen is. Dit gebied noemt men Fonds de Quarreux.

Zaterdag 22 juli 2023

- Wandeling : Luswandeling rond de Stausee Bütgenbach
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 10 km
- Stijgen : 100 m
- Dalen : 100 m
- Duur : 2,5 uur

Met een beperkte groep doen we vandaag de wandeling rond het meer van Butgenbach. Het meer van Butgenbach is een stuwmeer gelegen op de rivier de Warche. Het meer heeft een oppervlakte van 120 hectare.

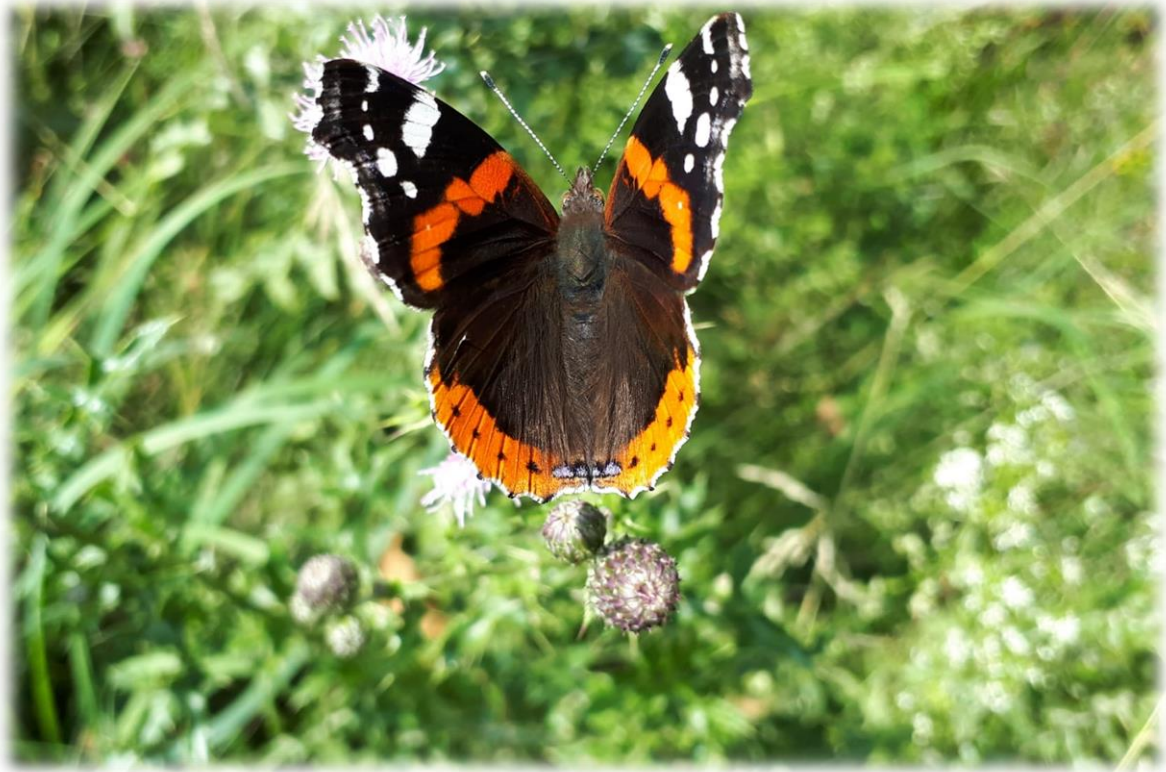
De gemiddelde diepte van het meer is 9 meter en het diepste punt is 18 meter. De maximale lengte is 3 km en de maximale breedte is 0,5 km.

De plant wordt vlinderstruik genoemd omdat hij vlinders aantrekt. Een andere benaming is herfstsering, omdat de bloeiwijze op die van de seringen lijkt. De plant bloeit van juli tot

september. De bloemen van de wilde soort zijn lichtpaars, maar kwekers hebben ook donkerpaarse, roze en witte cultivars ontwikkeld. De struik kan zo'n drie meter hoog worden.

Het meer bevindt zich in de Belgische Oostkantons, op de rand van het plateau van de Hoge Venen. Het is een toeristische trekpleister voor watersporters. Men kan er zeilen, windsurfen, kajakken, waterfietsen, zwemmen en sportvissen. Motorboten zijn niet toegelaten.

De dam werd aangelegd van 1929 tot 1932, is 140 m lang en heeft een hoogte van 23 meter. De centrale kan jaarlijks ongeveer 2,2 miljoen kWh energie leveren en wordt uitgebaat door Electrabel.

Op de westoever van het meer lag vroeger het station Bütgenbach dat onder andere door een toeristentreintje werd bediend.

De grote stinkzwam kan rond het meer worden aangetroffen van mei tot november. Evenwel hebben we er nu geen enkele gevonden. Zijn geur trekt insecten aan die voor de verspreiding van de sporen zorgen. De sterke geur doet niet vermoeden dat deze paddenstoel ook eetbaar is. De steel van jonge exemplaren van de grote stinkzwam is eetbaar; naarmate hij ouder wordt neemt het psilocainegehalte toe waardoor hij te giftig wordt voor consumptie. Het heksenei, ontdaan van de sporenlaag, wordt gebakken opgediend en geldt in sommige culturen als middel om de geslachtsdrift te stimuleren.; dit vanwege de uiterlijke overeenkomst van het volwassen exemplaar, met het mannelijk lid. Deze veronderstelde werking is echter nooit aangetoond.

Gudrun overhandigd mij, bij de laatste briefing, een omslag met drinkgeld van de groep. Ook heeft de groep een tekstje geschreven dat ik hieronder weergeef.

Beste Ludwig,
dese week was jij onze wandelleider.
Of eerder een misleider?
Een reis naar de Ardennen hadden wij geboekt,
maar het is de Hoge Eifel die men hier beroekt.
Je beloofde ons vele wilde dieren:
een uil en allimo hert, het enige dat wij echter
tegenkwamen waren rode mieren.
Oh en een teek, die jij met gemak uit Elio's been
te halen leek.
Ja die EHBO skills heb jij wel,
zelfs met een zware tas vol middeltjes wandel jij
snel.
Dat komt zeker ook door de zool van Vibram.
Het enige dat aan jouw bagage ontbreekt is een
kam.
Gelukkig had je een pet op je kop, daardoor
viel je warige haar niet op.
Beembreek was aan ons niet besteed, want jij had
altijd krachtvoer gereed.
Lekker eten kregen we in het restaurant altijd,
en als we het niet opkonden konden we het bij
jou kwijt.
Bedankt voor iedere mooie wandeling en de
gedichten en schilderijtjes als verrassing.
Ludwig, hierbij tonen wij onze waardering!

Wel, het was voor mij een eer om deze zeer toffe groep te mogen begeleiden. Ik heb er veel plezier aan beleefd. Dank aan de groep voor het mooie tekstje en de omslag met drinkgeld. Dit laatste had niet echt hoeven maar het doet toch plezier.

De blaren en de kleine verwondingen die jullie hebben opgelopen zullen spoedig genezen.

Misschien zien we elkaar ooit nog weer.

Andere reisverslagen van deze jongen kun je terugvinden op www.ludwighaese.be

Ludwig D'Haese

benaltijdweg@gmail.com

Tekst

Ludwig D'Haese

Foto's :

Ludwig D'Haese en andere groepsleden